

Schoolplan 2022 – 2026

Inhoudsopgave

1	Hier staan we voor	3
2	Voorwoord.....	4
3	Onze kijk op de schoolgemeenschap	5
4	Onze kijk op onderwijs	6
5	Onze kijk op kinderen	7
6	Wat voor school willen we zijn?	11
7	Daartoe scheppen we de volgende <i>voorwaarden</i>	16
8	Profielkenmerken	18
Bijlage 1	Onderwijsontwikkelingen en hun onderling verband	19
Bijlage 2	Opdracht Anders Organiseren.....	20
Bijlage 3	Overzicht onderwijsontwikkelingen	21
Bijlage 4	Schoolplankaart	27

1 Hier staan we voor

Het Christelijk Lyceum Veenendaal bereidt leerlingen voor op hun leven als betekenisvol lid van de samenleving. We begeleiden onze leerlingen vanuit een christelijke levensvisie bij het nemen van verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling. Dit doen we door **Samen Leren Ontdekken**, onze opdracht.

Opdracht

Samen Leren Ontdekken

Kijk naar de horizon

Zet een punt

Stippel een lijn

Gum weer uit

Jouw vragen mogen er zijn

Daarvoor scheppen wij ruimte

Delen we perspectief

Leer jij kleur bekennen

Want we hebben lief

In de Geest van de Bijbel

Verbinden wij

jou met de Ander

En de wereld om je heen

Zo mag jij leren en ontdekken

Samen is meer dan alleen

2 Voorwoord

Bij gebrek aan overleg mislukken plannen, ze slagen pas na rijp beraad.

(Spreuken 15:22, NBV21)

Het schoolplan 2022 - 2026 van het Christelijk Lyceum Veenendaal vormt de bedding voor de koers van de school in de komende jaren. Die koers ligt in het verlengde van het spoor dat in het vorige schoolplan 2017 - 2021 beschreven was.

Dit plan is bewust beknopt gehouden, om ruimte te bieden voor nadere uitwerking en met het oog op het uitdragen van het plan in de school. Het plan besteedt geen aandacht aan de vraag 'hoe' we een voornemen gaan uitvoeren.

Het plan is samengevat in de *schoolplankaart* naar analogie van de strategiekaart van Reym (afvalverwerker).

3 Onze kijk op de schoolgemeenschap

Samen

Medewerkers en leerlingen van het CLV vormen samen, een open en warme *leergemeenschap* die midden in de samenleving staat. Leerlingen leren zowel binnen als buiten onze school over de bepalende tradities en waarden in de samenleving. Daarom zoekt het CLV actief de verbinding met de maatschappelijke omgeving en we dagen onze leerlingen uit om deze maatschappij mede vorm te geven. We vinden het belangrijk dat onze leerlingen leren respectvol om te gaan met onderlinge verschillen en ruimte te bieden aan anderen. Alleen zo kunnen zij als verantwoordelijk wereldburger functioneren in een snel veranderende wereld.

4 Onze kijk op onderwijs

Leren

In onze school gaan medewerkers, ouders/ verzorgers en leerlingen gezamenlijk op zoek naar wat leerlingen **motiveert en wat zij nodig hebben**. *Samen kijken we hoe de leerling zich kennis, vaardigheden en competenties het beste eigen kan maken.* Door vakken met elkaar te verbinden, digitale ondersteuning en vaardigheden te gebruiken en door leerlingen persoonlijk te begeleiden, ondersteunen we onze leerlingen om hun leerproces zo goed mogelijk vorm te geven. Binnen dit gezamenlijke leerproces bieden wij **als CLV aan leerlingen en medewerkers** de ruimte om individuele en op maat gemaakte trajecten te volgen. Leerlingen worden niet alleen voorbereid op het vervolgonderwijs, maar leren ook hoe ze een bijdrage kunnen leveren aan de grote maatschappelijke uitdagingen van deze tijd. Om dit leerproces zo goed mogelijk vorm te geven, is het vanzelfsprekend dat medewerkers in beweging blijven en zich blijven ontwikkelen.

Ontdekken

We helpen leerlingen bij de vorming van hun eigen identiteit. We scheppen op school een veilig leerklimaat waarin leerlingen in dialoog met anderen de ruimte krijgen om te ontdekken wie ze zijn en wie ze willen zijn. Wij vinden het belangrijk dat vanuit deze veiligheid en acceptatie de leerling een identiteit kan ontdekken en beamen en de nieuwsgierigheid kan richten op wat waar is, wat goed is en wat mooi is. *Want een mens is bedoeld om wel bij zichzelf te beginnen, maar niet bij zichzelf te eindigen, wel van zichzelf uit te gaan maar niet naar zichzelf toe te streven (Martin Buber).*

5 Onze kijk op kinderen

Onze kijk op kinderen	In onze manier van onderwijsgeven vinden we het volgende wezenlijk	Dit laten we als volgt zien in ons handelen
	De basisfuncties van het onderwijs:	Dit vraagt van onze onderwijsgeevenden en onderwijsondersteuners dat zij:
<p>Onze kijk op kinderen richt zich op de basisbehoeften relatie, competentie en autonomie. Met erkenning voor de eigenheid van het kind dragen we met discipline, kennis en vaardigheden over door creativiteit en nieuwsgierigheid te prikkelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kennisontwikkeling (→ kennis overdragen en opbrengstgericht werken). • Persoonsvorming (→ bewustwording van je eigen kracht, je kwaliteiten, je uniciteit en je grenzen, door reflectie en kritisch denken, door oefening). • Maatschappelijke toerusting (→ school als oefenplaats vanuit de christelijke identiteit, voor waarden, normen en attitudes voor een zinvol bestaan met medemensen). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zich in hun team en in hun sectie verantwoordelijk weten voor de kwaliteit van onderwijs. • Door middel van gezamenlijke afspraken over een didactische en pedagogische aanpak zorgen voor afstemming op de ontwikkeling van leerlingen (ontwikkelingslijn). • In staat zijn om leerlingen individueel te coachen, te inspireren en te begeleiden. • In staat zijn om in hun onderwijs de verschillen tussen leerlingen te (h)erkennen en een basis te geven voor differentiatie van de lesstof en de werkwijze.

Opdracht: Samen Leren Ontdekken heeft de volgende betekenis voor *de omgeving* van de school

- Wij staan met open deuren en vensters in de samenleving, door te laten zien wie we zijn en wat we doen, door een bijdrage te leveren aan maatschappelijk relevante initiatieven en door gastvrij te zijn voor bijeenkomsten en onze omgeving uit te nodigen.
- We werken samen met instellingen en bedrijven, om leerlingen vertrouwd te maken met de samenleving, de politiek en het bedrijfsleven. Mede door een actieve deelname aan relevante netwerken.
- We zoeken de samenwerking met toeleverende basisscholen.
- We willen van betekenis zijn voor Veenendaal en weten ons verankerd in de historie van Veenendaal.
- We houden de relatie met de burenen/de buurt goed door burenen van tijd tot tijd uit te nodigen en op de hoogte te houden (en door zwerfafval te bestrijden).

De opdracht heeft de volgende betekenis voor *de medewerkers* van de school

- De school draait *op* medewerkers, die een veilige en sociale werkomgeving verdienen en creëren. De schoolleiding houdt scherp in de gaten of de werkatmosfeer en de onderlinge verhoudingen gezond zijn. Met regelmaat organiseren we activiteiten die samenbindend werken. Het CLV biedt blijvend een boeiende en betekenisvolle werkomgeving.
- We nemen vakmanschap serieus. Dat wil zeggen dat we medewerkers uitdagen en in staat stellen om te groeien in hun vak en in hun persoonlijke ontwikkeling, in de breedste zin van het woord. Met de nadruk op een leven lang leren, waar bevoegdheid geen eindpunt is, maar een startpunt en tussenstation
- We scheppen ruimte voor ontwikkeling en ondernemerschap, zoals we dat ook voor leerlingen doen. Onderbouwde ideeën van medewerkers kunnen rekenen op medewerking en stimulans.
- Onze medewerkers dragen identiteit en cultuur. Dat vraagt om zorgvuldig aannamebeleid en om aandacht voor de gewenste cultuur en het gestalte geven van wie we willen zijn.

De opdracht heeft de volgende betekenis voor *de leerlingen*

- De school draait *om* leerlingen, met aandacht voor verschillen en kansen. In de wetenschap dat we geen individuen opleiden, maar leerlingen voorbereiden op samenwerken, samenleven, door samen te leren en te ontdekken. Met aandacht voor het unieke van ieder kind en nadruk op positieve verwachtingen. En in de wetenschap dat onderwijs ook het inleiden van leerlingen behelst in onbekende werkelijkheden.
- Waar we leerlingen zelf verantwoordelijk kunnen maken, doen we dat.
- Met accent op talent in de onderbouw, doorlopend in de bovenbouw. Met zoveel mogelijk voor iedere leerling een passende talentrichting.
- We bieden maatwerk waar dat mogelijk en gewenst is, met aandacht voor begaafdheid, leerstijlen en bijzonderheden. In het besef dat we leerlingen opleiden in en voor de *samenleving*.
- De mening van leerlingen vinden we belangrijk.
- We bereiden leerlingen voor op een leven in gezondheid, vrede en duurzaamheid. Dat vraagt aandacht voor deze waarden van alle medewerkers, in lessen, buiten-lesprogramma's en voorbeeldgedrag. Met de zorg en veiligheid die we als school kunnen bieden. We vinden zorg en aandacht belangrijk en nemen ook de grenzen in acht van wat de school kan bieden.

De opdracht heeft de volgende betekenis voor *de ouders/ verzorgers*

- We werken vanuit en aan een vertrouwensrelatie en hebben een gedeelde verantwoordelijkheid. In de wetenschap dat ouders/ verzorgers een deel van hun verantwoordelijkheid overdragen aan de school en dat soms lastig vinden. We zijn actief in gesprek.
- We stellen ons uitnodigend en mededeelzaam op, via schoolbrieven, thema-avonden, online ontmoetingen. We maken actief gebruik van de netwerken van ouders/ verzorgers, vanuit de overtuiging dat alle mogelijke kennis, contacten en middelen via die netwerken aan te boren zijn.
- Betrokkenheid met thuis loopt vooral via de ouderraad in nauw contact met de schoolleiding.

De opdracht heeft de volgende betekenis voor *toezicht en verantwoording*

- We voelen ons *verantwoordelijk* en leggen graag verantwoording af, niet alleen omdat het een plicht is, maar omdat we willen laten zien waar we voor staan en wat we (al of niet) bereikt hebben.
- We beschouwen commentaar als bron en stellen ons uitnodigend op. Ook als het commentaar ons niet bevalt.
- Ons jaarverslag blijft sober van vorm.
- Eens in de drie jaar nodigen we kritische vrienden uit, uit kringen rond de school en op grotere afstand, om ons een spiegel voor te houden over resultaten en ontwikkelingen. Afhankelijk van de omstandigheden.
- We nemen de *Code goed onderwijsbestuur* serieus.

6 Wat voor school willen we zijn?

We streven naar een stabiele, beweeglijke en gezonde school van rond 2000 leerlingen, met een goede (atmo)sfeer, goede opbrengsten, een bijdrage aan persoonsvorming, die een oefenplaats vormt voor een zinvol bestaan, vanuit de goede boodschap van Jezus Christus. We combineren de omvang van de school met aandacht voor iedereen.

De *opdracht* van de school is: ***Samen Leren Ontdekken***

6.1. Uitwerking voor het onderwijs

6.1.1. Op het CLV vervullen wij deze opdracht vanuit de overtuiging dat:

- De Bijbelse visie ons zowel bescheiden als ambitieus maakt.
- Iedere leerling uniek is in potentieel, aanleg en manier van leren.
- De school bijdraagt aan de ontwikkeling van de persoonlijkheid en stuurt op 'een leven lang leren' voor zowel leerlingen als medewerkers.
- We leerlingen willen voorbereiden op een leven in gezondheid, vrede en duurzaamheid en op een bij hen passend vervolg na school.
- Leerlingen wereldburgers moeten worden, meer dan alleen maar 'goede werkers'.
- Onderwijs op maat gegeven moet worden en van betekenis is.
- Leren het beste plaatsvindt in een gemeenschap, vanuit respect en tolerantie.
- We bij de (digitale) tijd willen blijven en ons blijven ontwikkelen in digitale ondersteuning
- We over grenzen heen denken en (samen)werken, lokaal en (inter)nationaal.
- We leerlingen leren hun kansen te zien en te benutten.
- We leerlingen helpen bij keuzes maken en om leren gaan met zelfsturing en verantwoordelijkheid
- De school te vergelijken is met een ecosysteem: verschillen zijn waardevol en nodig.

6.1.2

Dit betekent voor *het onderwijsbeleid*

1. Op basis van analyses en enquêtes verbeteren we systematisch, waarbij we ons richten op wat wij willen weten.
2. We zoeken steeds naar slimme manieren van leren voor nieuwsgierige leerlingen, waar mogelijk ondersteund door wetenschappelijk inzichten. We blijven ons ontwikkelen in digitale ondersteuning.
3. We variëren in collectief leren, individueel of in kleine groepen en in aanpak (rooster), zonder uit het oog te verliezen dat leren een grote sociale component heeft. We personaliseren waar nodig en mogelijk, zonder individualisme te voeden.
4. We werken aan zo gelijk mogelijke kansen, door ons bewust te zijn van de risico's van beeldvorming over leerlingen, door weloverwogen determinatie en gesprek over de beste onderwijskundige inrichting van de onderbouw.
5. De resultaten die we behalen, zowel in de doorstroming als bij de examens, blijven boven het landelijk gemiddelde.
6. We werken met humor en ontspanning.
7. Leerlingen leren binnen het schoolgebouw en daarbuiten, ook internationaal. Waar mogelijk halen we de buitenwereld naar binnen of zoeken we deze op.
8. Onderwijsontwikkeling is zoveel mogelijk in de handen van leraren, in overeenstemming met het professioneel statuut en onze kijk op vakmanschap. We zoeken en faciliteren het boeiende gesprek daarover. En ontwikkelen zorgvuldig qua tempo, betrokkenheid en communicatie.
9. We gunnen iedere leerling een accent op een leergebied dat hem bijzonder boeit. Binnen de bestaande richtingen Kunst en Cultuur, Sport, Gymnasium, Science, Economics en Social Business en Storytelling.

6.1.3 De volgende ontwikkelingen zetten we voort:

Gymnasium

voorbij vakgrenzen/ contextrijk, leerdoelgericht/ zelfstandigheid, passend bij de leerlingen en hun onderlinge verschillen/ Bildung/ klassieken

Expeditie CLV

voorbij vakgrenzen/ zelfstandigheid/ samenwerking/ onderzoek/ motivatie vanuit nieuwsgierigheid

80/20 onderwijs havo bovenbouw

zelfstandigheid, passend bij de leerlingen en hun onderlinge verschillen/maatwerk

Profielblok vwo bovenbouw

voorbij vakgrenzen/ zelfstandigheid/ samenwerking/ onderzoek/ motivatie vanuit nieuwsgierigheid

Nieuwe leerweg

voorbij vakgrenzen/ contextrijk, leerdoelgericht/ zelfstandigheid, passend bij de leerlingen en hun onderlinge verschillen

Sportcampus

zelfstandigheid, passend bij de leerlingen en hun onderlinge verschillen

Pedagogisch Tact

wat betekent het om er als leraar te zijn voor je leerlingen? Welk gedrag is nodig om ervoor te zorgen dat alle leerlingen weten dat zij erbij horen?

Didactisch coachen

pedagogische didactiek: welke taal en welk gedrag van leraren motiveren leerlingen?

Junior College

een collectief maatwerk ter voorbereiding op de brugklas voor leerlingen die de basisschool voorbij zijn, maar nog niet toe zijn aan de brugklas, opgezet vanuit het samenwerkingsverband passend onderwijs op het CLV als Begaafdheidsprofielschool. In ontwikkeling is het vervolg hierop binnen de school

De samenhang tussen deze ontwikkelpunten is uiteengezet in bijlage 1.

6.2

Uitwerking voor *het personeelsbeleid*

- We willen een hoge mate van medewerkerstevredenheid handhaven, met aandacht voor relaties. Tevreden medewerkers kweken tevreden leerlingen en relatie en prestatie hangen nauw samen.
- In combinatie met hoge kwaliteitseisen en de mogelijkheden om daaraan te voldoen.
- Medewerkers voelen zich merkbaar verbonden met het CLV en houden de naam van de school hoog.
- We werken aan een cultuur die bij vakmensen hoort, die vooral leren van elkaar, ruimte krijgen en ruimte nemen. Waar mogelijk werken we waardengestuurd, waar nodig regelgestuurd.
- Onze ondersteuners krijgen de aandacht die zij verdienen. Juist omdat ondersteuners van de processen in de school het risico lopen vergeten te worden of als vanzelfsprekend worden beschouwd.
- Administratief werk en overlegtijd beperken we tot het noodzakelijke. We administreren en analyseren wat we nodig hebben. We overleggen, op verschillende manieren, om verder te kunnen en te ontwikkelen.
- We ondersteunen medewerkers waar mogelijk in hun functioneren, waar nodig met op preventie gerichte externe hulp. Voor iedereen is er de mogelijkheid een begeleidingsgesprek aan te vragen.
- We leveren een bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en aan 'een leven lang leren'.

6.3

Uitwerking voor *het identiteitsbeleid*

- We vormen een open Christelijke school, die zich kenmerkt door ruimte van en in denken. We stellen elkaar eerder vragen dan dat we een oordeel over een ander hebben.
- We geven serieus gestalte aan het op het Evangelie gebaseerde karakter van de school. Bij voorkeur vanuit het persoonlijk geloof van medewerkers, maar in ieder geval vanuit kernwoorden als toekomstverwachting, onvolmaaktheid, vergeving, rechtvaardigheid, geborgenheid en naastenliefde.

- We ondersteunen initiatieven op spiritueel vlak, zoals gebeds- of gesprekskringen.
- Het CLV is een school met verhalen. Omdat verhalen rechtdoen aan de veelvormigheid van het leven, met respect voor de historie.
- Met kernactiviteiten als: het openen van iedere dag, bezinningsmomenten, vieringen, charitatieve acties, onderling gesprek en studie. Deze kernactiviteiten vragen aandacht en onderhoud.
- We laten vooral *zien* dat geloven betekenis heeft en geeft.

7 Daartoe scheppen we de volgende *voorwaarden*

7.1

Gebouwen

- We hebben in 2020 een nieuw gebouw A gerealiseerd. We streven ernaar om ook in de andere twee gebouwen een goed binnenklimaat te realiseren en het label 'Bijna Energie Neutraal' te halen.
- De leerpleinen in alle gebouwen vormen een organisch onderdeel van het leerproces, zoals nu al zichtbaar wordt
- Uiterlijk in 2023 nemen we de gezamenlijke sportaccommodatie op de Groene Velden in gebruik, gericht op intensieve samenwerking met de andere partners.
- Het duurzame karakter van gebouw A en in de toekomst van B en C verbinden we waar mogelijk met het onderwijsprogramma.
- Onze school en schoolomgeving zijn schoon, iedereen scheidt afval, net als thuis. We gaan op weg naar een afval-arme school.
- We gaan bewust om met de grondstoffen en de materialen die we gebruiken in het kader van duurzaamheid.

7.2

Organisatie

- We houden de organisatie eenvoudig, met korte lijnen, met leidinggevend en verantwoordelijkheid en beslissingsruimte dichtbij het werk. Hiërarchie leidt alleen tot afstand waar dat professioneel nodig is. Leidinggevend en zijn toegankelijk, aandachtig. Ze worden niet verondersteld alles te weten en alles te bepalen.
De schoolleiding werkt via teambijeenkomsten aan 'eenheid van leidinggeven'.
- We streven naar professionele verhoudingen, gebaseerd op veel transacties van Volwassene naar Volwassene en minder van Ouder naar Kind, vice versa (Transactionele Analyse).
Dat betekent dat medewerkers en leidinggevend en uitgaan van elkaars goede bedoelingen, vragen stellen en voorstellen doen, tegenover aannames en afwachtendheid.

- We onderzoeken wat de beste structuur is om het onderwijs te organiseren. Niet omdat we het heil van structuur verwachten. Wel omdat de structuur de ontwikkelingen moet steunen.
- De afstand tussen bestuur, directie en afdelingsleiders is klein. Het CLV is groot, maar te klein voor werken over verschillende schijven.

7.3

Informatie en communicatie

- We maken voor communicatie naar buiten gepast gebruik van de beschikbare media en houden de effecten bij. Het karakter van onze communicatie naar buiten is vooral: Een school met ruimte voor verschillen, aandacht, kwaliteit, accent op talent en een goede (atmo)sfeer.
- Onze uitingen weerspiegelen het opgeruimde karakter van de school.
- Dat doen we actief want Veenendaal en omgeving mogen weten wie we zijn en wat we doen.
- We maken leerlingen en medewerkers mediawijs.
- Interne communicatie krijgt veel aandacht omdat we willen dat iedereen van het noodzakelijke en boeiende op de hoogte is, zonder overvoerd te raken. We hameren er bij elkaar op dat communiceren een kwestie is van evenveel brengen als halen.

7.4

Financieel beleid

- De nieuwbouw heeft, zoals voorzien, een aanslag gedaan op onze reserves. Dat noopt tot strak financieel beleid en 'kassabewustzijn' bij budgethouders.
- Het begrotingsproces richten we zo in, dat er gesprek gevoerd wordt over de inzet van middelen en de doelen, tegenover een meer administratief proces in het verleden. Zo wordt de financiële functie een organischer onderdeel van de school, in plaats van een afstandelijke waakhond.
- Stap voor stap zal de controller zich meer gaan bezighouden met het beleid van de andere afdelingen.
- Het nieuwe administratiesysteem biedt steeds meer actueel inzicht in de financiële situatie. Voor alle budgethouders en voor het overzicht.
- We brengen en houden de reserves op een gezond niveau.

8 Profielkenmerken

We besteden blijvend aandacht aan het onderhouden en ontwikkelen van de volgende belangrijke elementen in ons profiel:

Begaafdheidsprofiel

Academische opleidingsschool

Gezonde school

Topsportvriendelijke school

Bijlage 1 Onderwijsontwikkelingen en hun onderling verband

In schema en in relatie tot de voornemens in het schoolplan ziet dat er als volgt uit:

Pedagogische tact / didactisch coachen								
		Gymnasium	Expeditie CLV	80/20 havo bb	Profielblok vwo bb	Nieuwe leerweg	sportcampus	Junior college
1	systematisch verbeteren	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie	plan van aanpak en evaluatie
2	manieren van leren voor nieuwsgierige leerlingen	zelfstandigheid en vakoverstijgend, leerdoelgericht	zelfstandigheid en vakoverstijgend	zelfstandigheid, leerdoelgericht	zelfstandigheid en vakoverstijgend	zelfstandigheid en vakoverstijgend	zelfstandigheid en vakoverstijgend	prikkelen van de nieuwsgierigheid van hoogbegaafde leerlingen
3	personaliseren waar mogelijk	eigen tempo en ruimte voor keuze	ruimte voor keuze	ruimte voor keuze	basis en keuzeprogramma	ruimte voor keuze	basis en keuzeprogramma	basis en keuzeprogramma
4	gelijke kansen	juiste determinatie	juiste determinatie	juiste determinatie	juiste determinatie	juiste determinatie	juiste determinatie	juiste determinatie
5	resultaten	goede resultaten en doorstroom	goede resultaten en doorstroom	goede resultaten en doorstroom	goede resultaten en doorstroom	goede resultaten en doorstroom	gezondere leefstijl	goede start in de brugklas
6	humor en ontspanning	komt overal terug	komt overal terug	komt overal terug	komt overal terug	komt overal terug	plezier in bewegen	komt overal terug
7	binnen en buiten leren	contextrijke projecten	contextrijke projecten		contextrijke projecten	contextrijke projecten	in samenwerking met externe partners	contextrijke projecten
8	ontwikkeling door docenten	ontwikkelen projecten en ander onderwijs	ontwikkelen projecten en ander onderwijs	ontwikkelen ondersteuning en verbreding	ontwikkelen vakoverstijgend onderwijs	ontwikkelen nieuw praktijkvak	ontwikkelen programma's	verbeteren en doorontwikkelen van een nieuw concept
Pedagogische tact / didactisch coachen								

Pedagogische tact / didactisch coachen

Pedagogische tact / didactisch coachen

Bijlage 2   Opdracht Anders Organiseren

Samen onderweg naar ruimte, stabiliteit en beter onderwijs

Werkgroep Anders Organiseren

De opdracht voor de werkgroep Anders Organiseren is in 2019 geformuleerd als; *ruimte maken in de lessentabel voor de ontwikkeling van leerlingen en collega's*. Er is toen een start gemaakt met een stuurgroep, een groep ambassadeurs en een groep kritische vrienden. Hoewel we met elkaar roerige jaren hebben gehad en het tempo van de ontwikkeling aangepast moest worden, zijn er al diverse stappen gezet.

Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar het startpunt van de school en de wensen voor het onderwijs. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe missie en visie waarbij al enkele ontwikkellijnen zijn ingevoerd. De school is langzamerhand in de fase van de implementatie van de ontwikkelingen gekomen. Dit is de fase waarin we zoeken naar hoe we de nieuwe missie en visie kunnen vormgeven in de organisatie én in de inhoud van ons onderwijs.

Opdracht Anders Organiseren

Dit schooljaar is de volgende opdracht vanuit de directie aan de werkgroep Anders Organiseren gegeven:

1. Communicatie naar en met ouders/ verzorgers, leerlingen en medewerkers over:
  - de vijf ontwikkellijnen en komende veranderingen
  - de afstemming van het Deltaplan (NPO-gelden) en Anders Organiseren
2. Het geven van een opdracht aan de verschillende afdelingen over de invulling van het onderwijs in de vier lange lijnen. Hieronder verstaan we de vier lijnen mavo, havo, atheneum en gymnasium. Hieruit volgt een concrete opdracht naar de vakgroepen.
3. Studiedagen organiseren die erop gericht zijn om ruimte te geven aan het vormgeven van de onderwijsontwikkeling in de lange lijn.
4. Het schrijven van een voorstel aan de directie over mogelijke aanpassingen in het lesrooster 2022-2023. Wanneer dit niet haalbaar wordt geacht, dient het voorstel zich te richten op schooljaar 2023-2024.

Bijlage 3   Overzicht onderwijsontwikkelingen

Nieuwe leerweg GL & TL

In 2025 worden de gemengde leerweg en de theoretische leerweg samengevoegd tot één nieuwe leerweg. Alle leerlingen in deze nieuwe leerweg volgen dan, naast avo-vakken, een praktijkgericht programma. De komende jaren wordt de invoering van de nieuwe leerweg op het CLV verder vorm gegeven.

Ontdekken

De nieuwe leerweg is een praktijk gericht programma voor leerlingen. Vanuit levensechte opdrachten uit het werkveld leren leerlingen **ontdekken** waar interesses en kwaliteiten liggen. Hierbij worden ze voorbereid op het mbo en/of de havo. Dit praktijkgericht programma brengt leerlingen directer in contact met de wereld van arbeid en beroep. Zij krijgen tijd en ruimte om hun talenten te **ontdekken** en te ontwikkelen en op basis van ervaringen gefundeerde keuzes te maken. Een LOB-programma maakt onderdeel uit van dit praktijkgerichte programma.

Leren

Met het praktijkgerichte programma **leren** leerlingen algemene en praktische vaardigheden, als samenwerken, plannen, organiseren, onderzoeken en presenteren, waarmee ze goed voorbereid worden op doorstroom naar een opleiding op mbo-4-niveau of havo. Dat **leren** vindt plaats vanuit een vraag of probleemstelling uit het werkveld waarbij leerlingen projectmatig **leren** werken en praktische vaardigheden **leren** toepassen.

Samen

Leerlingen leren **samen** oplossingen te bedenken voor probleemstellingen of vragen uit het werkveld.. Deze levensechte opdrachten worden in projectgroepen begeleid door docent coaches of door coaches uit het werkveld. De Nieuwe Leerweg CLV is een gezamenlijk gedragen mavoteam ontwikkeling.

Samen, leren en ontdekken

De nieuwe leerweg op het CLV staat voor: praktisch gericht, buiten school, levensecht, toekomstgericht en op interesse. Een mooie uitdaging voor het mavoteam. Andersoortig onderwijs op maat aanbieden,

aanleggen van een netwerk met het bedrijfsleven, projectmatig leerlingen door het programma coachend.

- Levensecht leren
- Samenwerkend Leren
- Leren door Doen en ontdekken

Expeditie CLV

De visie op vakoverstijgend onderwijs op het Christelijk Lyceum Veenendaal

Visie

Het Christelijk Lyceum Veenendaal bereidt leerlingen voor op hun leven als betekenisvol lid van de samenleving. We begeleiden onze leerlingen vanuit een christelijke levensvisie bij het nemen van verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling. Dit doen we door **Samen Leren Ontdekken**.

Voor **leerlingen bij Expeditie CLV** betekent dit het volgende:

Samen

Bij Expeditie CLV komen leerlingen uit verschillende klassen (binnen een leerjaar van een afdeling) en uit verschillende interesses/ profielen samen om via vakoverstijgend onderwijs te leren in samenwerkingsopdrachten van de docent/coach, van elkaar, van experts buiten de school en van de maatschappij.

Leren

Expeditie-opdrachten zijn leerdoelgericht, waarbij de doelen zowel door de docent als door de leerling zelf worden gekozen. De leeropbrengst zit in het verkrijgen van inzicht in grotere thema's, het ontwikkelen van vaardigheden, ervaring op doen in de maatschappij en voorbereiding op de toekomstige studie en werkveld. Hierbij wordt er cijferloos gewerkt en houdt de leerling de eigen ontwikkeling bij via het portfolio. Leerdoelen zijn gerelateerd aan de dagopdrachten én er zijn persoonlijke leerdoelen die de leerling zelf kiest en waar hij/zij gedurende de periode aan werkt. Dit proces wordt inzichtelijk gemaakt door middel van het eerder genoemde portfolio en door een presentatie aan het einde van een periode.

Ontdekken

Vakoverstijgende opdrachten zijn onderzoekende, projectmatige samenwerkingsopdrachten. Binnen deze opdrachten leren leerlingen zowel binnen als buiten de school. Ze ontdekken meer over zichzelf (eigenaarschap), de maatschappij (contextrijk) en hun rol daarin (LOB). Door de onderzoekende aard van de opdrachten is de uitkomst altijd een ontdekking. De persoonlijke coach begeleidt de leerling in het proces.

Expeditie verbreden en verdiepen

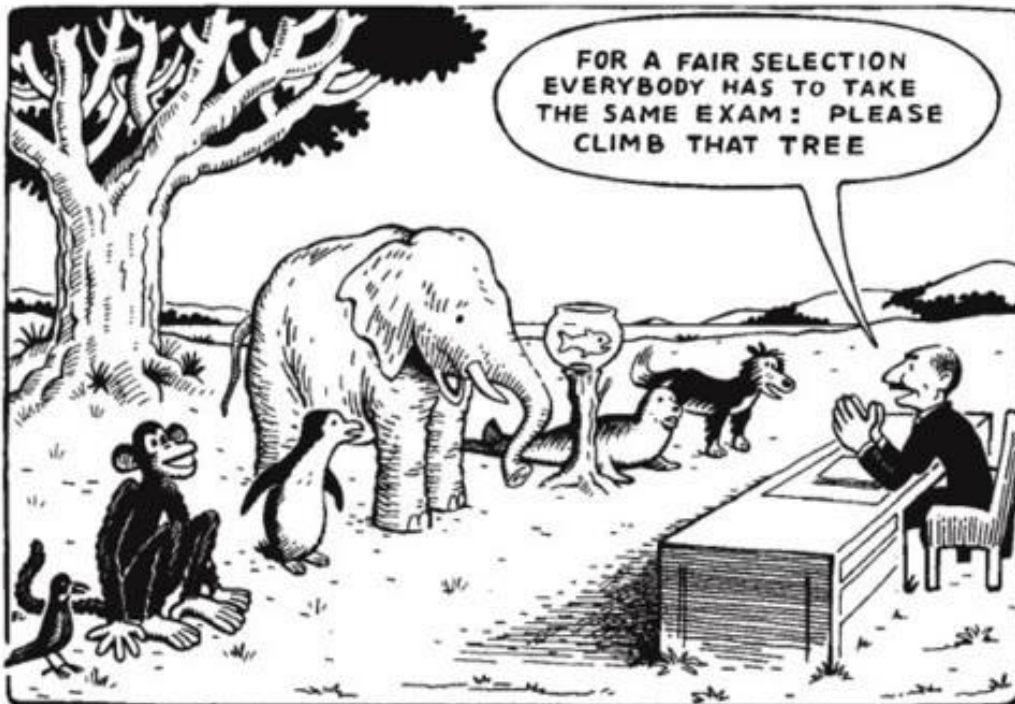
De komende tijd zal een werkgroep van Expeditie CLV aan de slag gaan om het Expeditie-programma in de onderbouw van de havo aan te gaan bieden.

Samen Leren Ontdekken op het gymnasium

Tijdens de eerste drie jaren op het gymnasium wordt er samen geleerd in de gymnasiumvleugel van het CLV. Het is een veilige thuisbasis met een prettige werksfeer waar je als getalenteerde leerling op je eigen tempo kan werken aan de leerdoelen op het leerplein.

Instructiemomenten worden afgewisseld met zelfstandig werken en het samen werken in projecten.

Projecten die je de verbinding tussen de oude klassieken, het heden en de toekomst tonen en de verbinding tussen de vele vakken laten ervaren. Samen met je docenten, mentor en onderwijsassistent bespreek je jouw leertraject om na drie jaar goed voorbereid te zijn voor de overstap naar de bovenbouw.

Op het gymnasium krijg je naast de standaard vakken ook de klassieke talen. Je leert de taal lezen en je maakt kennis met de mythologische verhalen. Ook zal je ontdekken dat er in onze westerse wereld veel gestoeld is op de oude klassieken. Je ontdekt hoe je dit terugziet in de tijd van nu, maar we laten je ook fantaseren over hoe dat in de toekomst zal zijn. Want wat kunnen we zelf doen om onze toekomst te creëren? Zo onderzoeken we in het project Helden samen, welke helden kennen we uit het verleden, en welke helden zijn er nu. Wat kenmerkt een held en welke helden hebben we nodig in de toekomst.

De eerste drie jaar krijg je rond de 15 vakken. Sommige vakken zullen helemaal nieuw zijn, zoals Duits en Frans en andere vakken ken je al wel, zoals Engels en Nederlands. Soms zal je merken dat een vak je gemakkelijk afgaat en bij andere vakken heb je de instructie echt nodig. Op het gymnasium leer je daarin zelf keuzes te maken voor instructie of zelfstandig aan het werk gaan.

Het is natuurlijk ook mogelijk om samen te werken of zelfs iemand te vragen van een klas hoger om te helpen met wat uitleg.

Het CLV is een begaafdheidsprofielschool, waardoor je ook bps uren krijgt. Deze houden naast het leren leren in dat je een eigen leervraag ontwikkeld en uitwerkt. Denk aan (beter) leren schaken, piano spelen, Japans leren, zelf een boek schrijven en nog veel meer. Op het leerplein is hiervoor ook veel te vinden. Er is een piano en zijn vele spellen, puzzels en leesboeken te vinden en er is zelfs een klein atelier. Er is overal samen of alleen wat te leren en te ontdekken.

Alfa-gamma blok (cwo in vwo 5)

Vanaf schooljaar 2015-2016 is anw onder de nieuwe noemer nwo/cwo opgesplitst in twee delen, een deel voor leerlingen met een N-profiel (nwo) en een deel voor leerlingen met een M-profiel (cwo). Het vak beoogt dan ook wetenschappelijke kennis, vaardigheden en attitude aan te leren waardoor leerlingen beter in staat zijn wetenschappelijk verantwoord onderzoek te doen, toegesneden op hun eigen interessegebied.

De ideeën zijn verder uitgewerkt in een alfa-gamma blok in vwo 5. Op de volgende manier sluit dit aan bij de missie van de school:

Samen

In het alfa-gamma blok wordt de samenwerking gezocht tussen de deelnemende vakken: Nederlands, geschiedenis, economie en maatschappijwetenschappen. Gepoogd wordt om onderwijs te ontwikkelen vanuit verschillende disciplines. Inhoudelijk zou dit idealiter moeten leiden tot een verrijking van de lesstof en verdieping van de inhoud.

Naast het zogenaamde 'vakoverstijgende' element, worden opdrachten uitgevoerd door in samenwerkingsverband. Leerlingen werken zoveel mogelijk in groepjes en leggen verantwoordelijkheid af van hun taken naar elkaar en uiteindelijk naar de docent.

Leren

In de doorlopende leerlijn in vwo-bovenbouw, waar het alfa-gamma blok deel van uitmaakt, staan de onderzoekvaardigheden centraal. In vwo 4 is bij het vak cwo hiervoor een basis gelegd. Er wordt geprobeerd om de nieuwsgierigheid van leerlingen te prikkelen en hen te laten oefenen met het doen van onderzoek. Daarbij ligt de focus op wetenschappelijk houding, -kennis en -vaardigheden. Binnen leerlijn is het de bedoeling dat het alfa-gamma blok een inleiding is op het schrijven van de meesterproef: het pws in vwo 6.

We vragen van onze leerlingen een gemotiveerde en actieve werkhouding waarbij van leerlingen wordt gevraagd dat ze zoveel mogelijk eigenaar zijn van hun eigen leerproces. De rol van de docent is die van de deskundige, begeleider en beoordelaar. Van leerlingen wordt verwacht initiatief nemen tot het vragen om hulp indien nodig.

Ontdekken

Door middel van onderzoek leren ontdekken van wat je nog niet wist. Geen standaard antwoorden.

Nieuwe inzichten krijgen in de complexiteit en schoonheid van de wereld. Dat zijn doelen van dit project.

Tevens willen we leerlingen iets laten proeven van de alfa en gamma wetenschap en hen waar mogelijk enthousiasmeren.

SPORTCAMPUS: ander bewegingsonderwijs

De visie van bewegingsonderwijs in de nieuwe Sportcampus op het Christelijk Lyceum Veenendaal.

Visie

Het Christelijk Lyceum Veenendaal bereidt leerlingen voor op een leven lang bewegen. Daarin staan drie doelen centraal:

- Breed motorisch opleiden
- Aanzetten tot een leven lang plezier in bewegen
- Bewust maken en aanzetten tot een gezonde leefstijl.

Deze hoofddoelen bereiken we door **Samen Leren Ontdekken**.

Voor iedere leerling van klas 1 tot en met 6 geldt:

Samen

Leerlingen bewegen individueel of met elkaar in een uitdagende omgeving. Dit gebeurt binnen en buiten vaste klassensamenstelling, in niveau of in keuze groepen. Bewegen is gericht op het creëren van succeservaringen om plezier in bewegen te ontwikkelen. Leerlingen en medewerkers kunnen bewegen in de zaal of op het veld, binnen en buiten school. Bewegen in de samenleving is het vertrekpunt.

- Niveau of keuzegroepen in plaats van leerstofjaarklassen, klas doorbrekend
- Beweegplekken in plaats van vaste zalen
- Niveau doorbrekend werken bij talentklas Sport, kiezen voor je sport op niveau bij de Sporthighschool, kiezen voor verdieping bij bsm/lo2
- Samenwerking met externe partners regio Veenendaal

Leren

Leerlingen ontwikkelen een breed motorische basis met het doorlopen van de aangeboden basisprogramma's. Richting de bovenbouw zijn er keuzeprogramma's waar leerlingen zich meer vaardigheden en competenties eigen kunnen maken. De zoektocht in het zelf samenstellen van hun keuze beweegprogramma gaandeweg de schoolperiode resulteert in de toename van motivatie en zelfstandigheid. Het kan zijn dat:

- Een leerling meer wil bewegen
- Een leerling wil specialiseren binnen bewegen
- Een leerling op niveau wil bewegen
- Een leerling zelf het moment van bewegen kiest

Ontdekken

Er is veel ruimte voor nieuwsgierigheid naar alle soorten van bewegen. Leerlingen ontdekken en krijgen veel ruimte om eigen keuzes te maken. Buiten klassen verband, zoekend naar passende beweegprogramma's. De docent heeft een faciliterende en coachende rol en werkt daarbij samen met externe partners.

- Een leerling stelt zijn/haar eigen beweegprogramma samen
- Een leerling beweegt in een contextrijke omgeving
- Een leerling vergaard inzicht en reflecteert op eigen handelen

Beweegtijd

Beweegprogramma's (zowel basis- als keuze) zijn geordend op beweegtijd in plaats van lestijd. Bij een leven lang gezond leven hoort voldoende tijd en ruimte om te bewegen. Ordening op beweegtijd levert daarvoor meer keuze mogelijkheden op.

Sportklassen

De Sportklas is een verdieping op het reguliere beweegprogramma. Een leerling met Sportklas kiest voor meer - en daarmee ruim voldoende – beweegtijd. Sportklas heeft een uitdagend programma waar *Meer sporten*, *Andere sporten* en *Speciale sporten* centraal staat.

Sporthighschool

De Sporthighschool is een verdieping voor leerlingen die op hoog niveau willen sporten en zich in hun eigen sport willen verbeteren. Zij krijgen onder schooltijd extra trainingen door een professionele trainer, extra studiebegeleiding en ASM trainingen.

LO2/BSM

In doorlopende leerlijn wordt in de bovenbouw de examenvakken lo2 en bsm aangeboden. Programma's vol verdieping waar op weg naar het eindexamen tijd en ruimte is voor het ontwikkelen van vaardigheden en competenties.

Bijlage 4 Schoolplankaart

Schoolplankaart Christelijk Lyceum Veenendaal, 2022-2026

Opdracht: Samen Leren Ontdekken

Dit betekent voor:

Onze omgeving	Onze medewerkers	De leerlingen	De ouders/ verzorgers	Het toezicht
<p>We voelen ons verbonden met onze omgeving, dichtbij en ver weg</p> <p>We gaan met respect om met ons verleden en met wat we al bereikt hebben; we hangen niet aan het verleden</p> <p>Waar mogelijk trekken we samen op met externe partijen</p> <p>We besteden positieve aandacht aan de burens van de school</p>	<p>Onze medewerkers voelen zich ambassadeur van de school</p> <p>We koesteren en bevorderen de inzet van talent</p> <p>Na de door nieuwbouw en corona gedomineerde jaren bouwen we verder aan saamhorigheid</p> <p>Iedereen voelt zich gezien en gehoord in de school en kijkt en luistert zelf actief</p> <p>Pedagogisch tact en didactisch coachen zijn gemeengoed in ons omgaan met leerlingen</p>	<p>Leerlingen ervaren hun jaren op het CLV als boeiend en aangenaam</p> <p>Pedagogische tact en didactisch coachen zijn gemeengoed in ons omgaan met leerlingen</p> <p>De leerlingenraad en leerlingenpanels vormen belangrijke informatiebronnen</p> <p>We leren leerlingen ruimte te bieden aan anderen</p> <p>Leerlingen krijgen de ruimte en de ondersteuning voor het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten</p>	<p>Ouders/verzorgers vormen een actief onderdeel van de driehoek</p> <p>We houden digitale mogelijkheden voor contact open</p> <p>Ouderraad en ouderpanels houden ons scherp</p> <p>Leraren en mentoren zijn de eerste aanspreekpunten voor ouders/ verzorgers</p>	<p>Voor bestuur en toezicht zijn de onderscheiden codes van groot belang</p> <p>Bestuur en toezicht trekken zoveel mogelijk samen op in professionalisering</p> <p>De raad van toezicht haalt actief informatie op uit de school</p>

Dit betekent voor het:

Onderwijsbeleid	Personeelsbeleid	Identiteitsbeleid
<p>We onderzoeken de mogelijkheden voor bredere brugklassen en een verlengde brugperiode, onder invloed van landelijk beleid</p> <p>Maatwerk waar nodig en gewenst, in balans met gemeenschappelijkheid</p> <p>Aandacht voor vakoverstijgend onderwijs, duurzaamheid als thema dat alle vakken verbindt</p> <p>We ontwikkelen onderwijs beheerst en zoveel mogelijk gericht op lange lijnen: mavo, havo, vwo</p> <p>Talentlijnen trekken waar mogelijk samen op, met veel relaties buiten de school</p> <p>Elementen van het NPO-plan zetten we waar mogelijk en nuttig voort</p> <p>We geven meer aandacht aan wetenschappelijk denken en onderzoeksvaardigheden</p> <p>We geven gezonde aandacht aan LOB en de keuze voor vervolgonderwijs</p>	<p>Aankomende en nieuwe medewerkers verdienen veel aandacht, inductie wordt een natuurlijk onderdeel van de loopbaan</p> <p>Ons personeelsbeleid is gericht op aandacht en kwaliteit</p> <p>We ontwikkelen de jaargesprekken meer organisch</p> <p>'Anders Organiseren' leidt tot een werkwijze die meer ruimte voor ontwikkeling en samenwerking mogelijk maakt en evenwicht brengt in uitvoeren en ontwikkelen</p> <p>We hechten aan goede onderlinge verhoudingen, op weg naar een aanspreekcultuur. OOP en OP trekken samen op</p> <p>Aandacht voor preventie van verzuim of verlies van betekenis</p> <p>We ontwikkelen zorgvuldig qua tempo, betrokkenheid en communicatie</p>	<p>Onze christelijke school straalt zoveel mogelijk hoop, vertrouwen, bescheidenheid en moed uit</p> <p>De dagopening is een kostbaar startmoment</p> <p>Het gesprek over onze identiteit wordt net zo levendig als dat over onderwijs</p> <p>Vieringen blijven hoogtepunten in het schooljaar</p> <p>Onze identiteit klinkt door in onze pedagogische visie: kinderen zijn uniek, hebben maatwerk nodig en het vermogen zich te voegen naar anderen</p> <p>Leren is een combinatie van ontdekken en onderwezen worden</p>

Daarvoor scheppen we de volgende voorwaarden (mede mogelijk gemaakt door):

Onze gebouwen	Onze organisatie	Informatie en communicatie	Ons financieel beleid
<p>Van afvalbewust naar afval-arm</p> <p>Met een schone schoolomgeving</p> <p>Zoveel mogelijk energieneutraal</p> <p>We streven naar verbetering van het binnenklimaat in gebouw B en C</p> <p>We bouwen een nieuwe sportaccommodatie Groeneveldselaan waar samenwerking de klok slaat</p>	<p>We bezinnen ons op de best werkende organisatiestructuur</p> <p>Waar mogelijk onderscheiden we Rol en Persoon</p> <p>Waar mogelijk werken we waardengericht, waar nodig regelgestuurd</p> <p>We beperken de administratieve lasten tot wat noodzakelijk is</p>	<p>We communiceren actief en frequent, via e-mail, Magister app, Social Media en onze website.</p> <p>In contact met de ouder- en leerlingenraad stellen we onze communicatie bij waar nodig.</p> <p>We benadrukken dat interne communicatie staat of valt bij een evenwicht tussen 'halen en brengen'</p>	<p>We beschikken over gezonde reserves</p> <p>Financiën maken deel uit van het grote geheel</p> <p>We hebben ieder moment inzicht in de financiële situatie</p>

Want een mens is bedoeld om wel bij zichzelf te beginnen, maar niet bij zichzelf te eindigen, wel van zichzelf uit te gaan maar niet naar zichzelf toe te streven. (Martin Buber)